

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Liusea Ursachi împotriva Primăriei și primarului sat. Cetireni, r-nul Ungheni
(repararea prejudiciului material și moral)

împotriva deciziei din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord,

(Dosarul nr. 2ra-306/25
NR. PIGD 2-23099555-01-2ra-29052025)

Recursul este vădit neîntemeiat. Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel nu constituie temei de casare a acesteia.

Judecătoria Ungheni, sediul Central (jud. C. Chilian)
Curtea de Apel Nord (jud. R. Holban, C. Prisacari, S. Ghercavii)

17 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Liusea Ursachi,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 iulie 2024 Liusea Ursachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și primarului sat. Cetireni, r-nul Ungheni cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, a activat mai mult de 23 de ani în calitate de bibliotecară șefă la Biblioteca publică Cetireni, în baza contractului individual de muncă, iar în legătură cu lipsa dereticătoarei, era nevoită să asigure și întreținerea bibliotecii de una singură.

3. A menționat că, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizate în sectorul bugetar, urma să i se calculeze salariul conform anexei nr. 8 din Legea dată, cu clasa de salarizare nr. 78 și coeficientul 5, deoarece se încadra în codul de funcție F6002, fiind angajată ca director-șef, dar i s-a calculat salariul cu clasa de salarizare 45 și coeficientul 2,51 - salariul prevăzut pentru funcția de bibliotecar principal. În legătură cu aceasta s-a adresat verbal către administrația publică locală cu întrebarea respectivă, dar i s-a reproșat că nu sunt bani. Ulterior, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Cetireni și Primarului satului Cetireni privind obligarea emiterii actului administrativ individual. Astfel, prin hotărârea judecătorei Ungheni din 20 octombrie 2020 s-a admis integral cererea sa. S-a anulat decizia Consiliului local Cetireni, raionul Ungheni nr. 1/8 din 18 ianuarie 2019 în partea aprobării anexei nr. 3 la aceasta. S-a obligat Consiliul local Cetireni, raionul Ungheni de a emite un act administrativ individual prin care să fie stabilită funcția de director al Biblicei publice Cetireni. S-a anulat dispoziția Primarului satului Cetireni, raionul Ungheni nr. 11-c din 9 ianuarie 2019 și nr. 26-c din 26 aprilie 2019. S-a obligat Primarul satului Cetireni, raionul Ungheni de a emite un act administrativ individual prin care să fie calculat salariul reclamantei Ursachi Liusea pentru funcția de director al Bibliotecii publice Cetireni.

4. Reclamanta a notat că, hotărârea Judecătorei Ungheni din 20 octombrie 2019 a fost contestată de partea pârâtă la Curtea de Apel Chișinău, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2021, s-a respins apel declarat de

Primăria satului Cetireni și s-a menținut hotărârea judecătoreiei Ungheni din 20 octombrie 2019.

5. A remarcat că, abia la 25 octombrie 2021, Consiliul local Cetireni a emis decizia nr. 3/9 prin care s-a angajat să execute integral hotărârea judecătoreiei Ungheni din 20 octombrie 2019. Cu toate acestea, diferența de bani la salariu i-a fost achitată în două tranșe și anume la 21 aprilie 2022 i s-a achitat suma de 31 631,60 de lei și la 10 octombrie 2022 i s-a achitat suma de 19 859,84 de lei.

6. Reclamanta a explicat că, din cauza nelegiuirilor admise de pârâți prin micșorarea ilegală a salariului și apoi achitarea restanțelor pe o perioadă de peste un an, dânsa a fost nevoită de a contracta la 9 august 2021 un credit în sumă de 20 000 de lei cu dobândă de 2 0000% anual, pentru a-și repara casa care era într-o stare deplorabilă și pentru a putea suporta cheltuielile de studii a fiicei Daniela. Astfel, în baza acestui contract a fost nevoită să suporte cheltuielile de achitare a dobânzii în sumă totală de 377,06 lei, mijloace financiare care consideră că urmează de a fi puse pe seama pârâților.

7. Reclamanta a mai susținut că, pârâții văzând că dânsa a avut câștig de cauză, au hotărât să o pedepsească și la 10 decembrie 2021, Consiliul sătesc Cetireni a emis decizia nr. 5/6 prin care a redus unitatea de Director șef a Bibliotecii satului Cetireni de la „1” unitate la „0,75” unități ca să-i fie redus salariul, iar Primarul satului Cetireni prin dispoziția sa nr. 33 din 20 decembrie 2021, a decis inițierea procedurii de reducere cu 0,25 unități a funcției de director al bibliotecii publice Cetireni în corespundere cu prevederile art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, și decizia Consiliului sătesc Cetireni nr. 5/6 din 10 decembrie 2021 și decizia nr. 1/8 din 18 ianuarie 2019 „cu privire la aprobarea funcției de Director al bibliotecii Publice Cetireni și s-a redus cu 0,25 unitate funcția de Director al Bibliotecii publice Cetireni, începând cu 21 februarie 2022. Nefiind de acord cu poziția administrației publice locale, s-a adresat la Inspecția Muncii, care în urma controlului efectuat, la 30 decembrie 2021 a eliberat o prescripție prin care a obligat administrația publică locală să-i acorda indemnizația cu privire la reducerea statelor de personal de 0,25 unități din funcția ocupată, conform art. 186 alin. (1) din Codul muncii.

8. Reclamanta a indicat că, la 19 ianuarie 2022 i-a fost achitată suma de 15 111,09 lei, iar restul indicațiilor din prescripție până în prezent nefiind îndeplinite.

9. În opinia reclamantei, încălcările admise de Primăria satului Cetireni și Primarul satului Cetireni i-au creat un șir de suferințe psihice și fizice, situații de stres permanent la locul de muncă, disconfort moral și psihologic, fapt ce a afectat-o mult moral, psihic și fizic.

10. Invocând prevederile art. 331 din Codul muncii, reclamanta a afirmat că la 12 septembrie 2023 a remis în adresa pârâților cerere prealabilă, prin care a

solicitat examinarea litigiului pe cale amiabilă, însă până în prezent nu a primit nici un răspuns la cererea sa, fapt ce a determinat-o să se adreseze în instanța de judecată cu prezenta cerere.

11. Cu trimitere la art. 1998 din Codul civil, reclamanta a remarcat că reieșind din datele Biroului Național de Statistică cu referire la rata anuală a inflației, pârâții sunt obligați să-i achite următoarele sume: -pentru suma de 31 631,10 lei achitați abia la 21 aprilie 2022, având în vedere rata inflației în această perioadă de 27,07%, reiese că la suma de 31 631,10 lei x 27,07 % :100% = 8 553,00 lei; -pentru suma de 19 854,84 lei, achitați abia la 10 octombrie 2022, având în vedere rata inflației în această perioadă de 34,62 %, reiese că la suma de 19 854,84 lei x 34,62%: 100%= 6 875,00 lei; -pentru suma de 15 111,09 lei, achitați la 10 ianuarie 2023, având în vedere rata inflației pentru această perioadă de 27,31%, reiese că la suma de 15 111,09 lei x 27,31%:100% = 4 127,00 lei.

12. Astfel, Liusea Ursachi a solicitat încasarea, în mod solidar, de la Primăria și Primarului s. Cetireni, r-nul Ungheni a prejudiciului material, sub formă de rată anuală a inflației pentru sumele restanțelor neachitate la timp, conform Hotărârii judecătorei Ungheni din 20 octombrie 2020, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2021, în sumă de 19 555,00 lei; a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei; a prejudiciului material sub formă de rata dobânzii achitată pentru creditorul acordat în sumă de 377,06 lei și comisionul la acest credit la suma de 1 613,19 lei, iar în total suma de 1 999,25 de lei; a cheltuielilor de judecată, formate din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

13. Prin hotărârea din 23 noiembrie 2023 a Judecătorei Ungheni, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea depusă de Liusea Ursachi. S-a încasat de la Unitatea administrativ teritorială s. Cetireni r-ul Ungheni, reprezentată prin Primar în beneficiul Liusei Ursachi suma bănească în mărime de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin diminuarea calității vieții, în legătură cu reținerile nemotivate al salariului calculat în urma adoptării hotărârii judecătorei Ungheni din 19 ianuarie 2020, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, inclusiv achitarea indemnizației cu privire la reducerea statelor de personal abia după eliberarea prescripției de către Inspekția teritorială de muncă. S-au respins pretențiile reclamantei Ursachi Liusea cu privire la recuperarea prejudiciului material sub formă de rată a inflației pentru sumele restanțelor salariale în mărime de 19 555,00 lei, a prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei; a prejudiciului material sub formă de rata dobânzilor achitate pentru creditul acordat și comisionul la acest credit în sumă de 1 999,25 lei. S-a încasat de la Unitatea administrativ teritorială s. Cetireni, r-nul Ungheni, reprezentată prin Primar în beneficiul Liusei Ursachi suma bănească în mărime de 3 000 de lei cu

titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică. S-a încasat de la Unitatea administrativ teritorială s. Cetireni, r-nul Ungheni, reprezentată prin Primar în beneficiul bugetului de stat suma bănească în mărime de 100,00 lei, taxă de stat de care reclamanta a fost scutită.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

14. La 21 decembrie 2023, reprezentantul Primăriei și Primarului s. Cetireni, r-nul Ungheni, avocatul Tudor Țurcan a contestat cu apel hotărârea instanței de fond, iar la 4 iunie 2024 a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de Liusea Ursachi să fie respinsă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

15. Prin decizia din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord a fost admis apelul declarat de avocatul Țurcan Tudor în interesele Primăriei și Primarului s. Cetireni, r-ul Ungheni, s-a casat integral hotărârea din 23 noiembrie 2023 a Judecătoria Ungheni și s-a emis o nouă soluție, potrivit căreia acțiunea depusă de Liusea Ursachi s-a respins.

16. Întru consolidarea soluției sale, instanța de apel a reținut că prima instanță a aplicat în mod eronat dispozițiile art. 329 și 331 din Codul muncii și ale art. 1998, 2006, 2036 și 2037 din Codul civil, admițând neîntemeiat pretenția reclamantei Ursachi Liusea privind repararea prejudiciului moral.

17. Instanța de apel a constatat că nu sunt întrunite condițiile răspunderii angajatorului pentru prejudiciu material și moral: pârâții au executat benevol hotărârea judecătorească prin achitarea diferențelor salariale și a indemnizației, nu s-a probat un comportament abuziv, discriminatoriu sau cu rea-credință, nu s-a demonstrat o privare ilegală de dreptul la muncă, iar reclamanta și-a continuat activitatea, drepturile salariale fiindu-i recunoscute și plătite ulterior. Totodată, reclamanta nu a prezentat probe obiective care să ateste existența unui prejudiciu moral efectiv (afectarea sănătății, a vieții familiale ori sociale), simpla invocare a stărilor de stres, a dificultăților financiare sau a contractării unui credit fiind insuficientă pentru a angaja răspunderea pârâților.

18. Instanța de apel a mai reținut că raportul juridic dintre părți este de natură contractuală (de muncă) și nu delictuală, ceea ce exclude aplicarea normelor privind răspunderea civilă delictuală. De asemenea, nu sunt incidente condițiile art. 2006 din Codul civil, întrucât prejudiciul pretins nu rezultă direct din actele administrative anulate, ci din întârzierea executării hotărârii judecătorești, fiind astfel un prejudiciu indirect, care nu poate fundamenta răspunderea pentru act administrativ ilegal.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 19 mai 2025, prin intermediul oficiului poștal, Liusea Ursachi a depus recurs împotriva deciziei din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

20. În esență, în argumentarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept expuse anterior, recurenta a indicat că decizia instanței de apel este arbitrară și întemeiată pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor, în sensul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

21. Recurenta a menționat că diminuarea salariului cu 0,25 unități și neachitarea indemnizațiilor aferente au rezultat din acte administrative ilegale constatate de Inspekția Muncii. Primăria a ignorat prescripția și a executat obligațiile cu întârziere, afectând starea psihică, morală și profesională a recurenteii.

22. A mai susținut că acțiunile angajatorului atrag răspunderea prevăzută de Codul muncii, iar instanța de apel a interpretat eronat dispozițiile legale.

23. Recurenta a afirmat că nu este de acord cu concluzia instanței de apel privind neaplicabilitatea normelor 1998, 2036, 2037 și art. 2006 din Codul civil, or, actele administrative ilegale au generat atât prejudiciu material, cât și moral, iar autoritatea publică nu a dat dovadă de diligență rezonabilă.

24. A opinat că instanța de apel nu a examinat impactul psihic, încălcările constatate de Inspekția Muncii, lipsa răspunsului la cererea prealabilă și contextul conflictual creat după câștigarea litigiului anterior.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

26. Art. 433 alin.(1) lit. a) și f) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

27. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

28. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

29. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

30. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Nord a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 11 februarie 2025, decizia integrală fiind notificată recurentei, prin intermediul oficiului poștal, la 8 mai 2025, fapt contrasemnat de către ultima (f.d. 149). Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 19 mai 2025, se consideră depus în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

31. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

32. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

33. Completul Curții Supreme de Justiție notează, că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii

de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

34. Or, dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

36. Argumentele invocate de recurentă au primit un răspuns complet, coerent și explicit în actele judecătorești contestate. În aceste condiții, criticile formulate în recurs nu exprimă decât un simplu dezacord subiectiv față de soluția adoptată de instanța ierarhic inferioară, fără a evidenția vreo eroare de drept sau de fapt care să justifice casarea deciziei.

37. Este de accentuat corectitudinea concluziei instanței de apel referitor la caracterul neprobat al pretenției privind repararea prejudiciului moral. Simpla nemulțumire subiectivă, în lipsa unor probe apte să demonstreze existența și intensitatea și legătura de cauzalitate dintre fapta pretins ilicită și atingerea adusă valorilor nepatrimoniale ale persoanei, nu este suficientă pentru angajarea răspunderii civile. În mod argumentat s-a statuat că reclamanta nu a administrat probe concludente din care să rezulte o afectare efectivă a vieții sale personale.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că nu orice dezacord cu soluția instanței ierarhic inferioare echivalează cu o încălcare a principiilor de drept sau cu o hotărâre arbitrară. Or, instanța de apel a identificat corect obiectul apelului și limitele investirii, a stabilit și expus circumstanțele relevante, precum și a analizat normele incidente și le-a aplicat în mod argumentat cauzei.

39. Iar argumentele recurentei, chiar reformulate pe temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, nu evidențiază reale erori de drept ale instanței de apel, ci vizează revalorizarea probelor (gravitatea stresului, impactul asupra stării psihice, semnificația reducerii funcției etc.); o altă interpretare a raportului juridic și a intensității prejudiciului moral.

40. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va considera recursul declarat de Liusea Ursachi, ca fiind vădit neîntemeiat, prin urmare inadmisibil.

41. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Liusea Ursachi, împotriva deciziei din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat